

at sige, men, som sagt, jeg føler mig overbevist om, at det vil blive benyttet i stor Udstrækning. Paa den anden Side synes jeg, der er mindre Grund til Betænelighed ved at gaa ind paa dette Forslag, end der kan have været ved tidligere Forslag, fordi det ikke kræver noget fra Statskassens Side, medmindre Arbejderne selv have ydet noget.

Vi have foreslaaet her, at Bemyndigelsen skulde omfatte indtil 500,000 Kr. Man kan fra nogles Side sige, at det er altfor meget, det vil ikke behøves, og jeg skal indrømme, at det rimeligvis i det første Aarstid ikke vil behøves. Det vil jo være tilstrækkeligt til en Organisation, som omfatter 50,000 Medlemmer, eller omtrent samme Tal, som nu tilhører de bestaaende Fagforeninger her i Landet. Men jeg synes omvendt, at dette Beløb af 500,000 Kr. til dette Formaal i Forhold til, hvad man fra Statskassens Side yder til andre Formaal, er en meget besteden Sum, og selv om det ikke vil blive benyttet i de første Aar, er der jo en Mulighed for, at man i den Tid, inden for hvilken Forslagsstillerne have ment, at Loven skulde underkastes en Revision, vil naa omtrent der op til. Jeg føler mig overbevist om, at dette Beløb fra Statskassens Side vil gavne Kommunerne for et Beløb, der vil være adskilligt større end det, her er Tale om. Det er jo en Kendsgerning, at naar Folk først ere komne ind under Fattigvæsenet, have de ret betydelig Vanskelighed ved at komme bort derfra igen, og som Følge deraf ville de, der have nydt Fattighjælp i et Aar, saa snart de komme lidt i Nød, ikke have saa store Betæneligheder ved at kræve Hjælp — de ere jo en Gang komne paa den forkerte Side — og der kan derved ofte fremkomme en ret betydelig Byrde for Kommunerne, som kunde have været undgaaet, hvis den paagældende ikke en Gang var bleven nødt til at gaa den Vej. Man kunde sige: Ja, men hvis vi forfølge denne Tanke, bliver det svimlende Summer vi komme til. Sæt nu, at alle Arbejderne organisere sig med dette Formaal for Øje, saa de jo det samme Krav paa Hjælp fra Statskassen. Dertil skal jeg svare: Ja, jeg viger heller ikke tilbage for at tænke denne Tanke helt igennem, thi jeg tror ikke, at det Beløb, vi ville naa til, er større, end at Statskassen meget godt kunde magte det. Naar vi f. Eks. se paa Folketællingen for 1890 og undersøge Forholdet der mellem Medhjælpere, der ere Forsørgere, og Hovedpersoner, saa vi for Jordbrugere, Fiskere, industridrivende, handlende, Søfare og Landtransporten, undtagen Jernbanerne og Postvæsenet, 135,179 Mænd og 30,996 Kvinder, tilsammen 166,175. Dette

Tal er rimeligvis steget noget, men man kan jo ikke vente, at de ad samme Vej ville komme frem alle sammen, men selv om man vil gaa til det yderste og sige, at alle disse Mennesker organisere sig med Krav paa at faa hver 10 Kr. som Tilskud til deres eget Bidrag til en Arbejdsløshedskasse, vil det dog ikke blive mere end godt halvanden Million Kroner om Aaret. Og hvis man paa denne Maade kunde staae en Understøttelseskasse, hvorved alle disse Mennesker bleve fri for Udgiften til Fattigvæsenet, vilde det være en Gavn for Samfundet i Almindelighed, som vilde være mange Gange større end det Beløb, der her er Tale om. Jeg gaar derfor ud fra, at det Forslag, som vi have tilladt os at stille, i alt Fald for sit Princip's Vedkommende maa blive mødt med Sympati i dette Ting.

Vi have jo i Aar haft Forslag fremme bl. a. om Jord til Landarbejdere, om Kreditorganisationer til Fremstafvelse af Drifts-laan, hvor man har vedtaget at yde ret betydelig Støtte fra Statens Side til disse Klasser i Samfundet, vi have Love, hvorefter Staten yder ret betydelig Støtte til Forebyggelse eller i alt Fald til Mildnelse af økonomiske Tab ved smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, vi have i flere Aar her i Rigsdagen vedtaget Love om at udbetale en Del af Statskassens Overstud til Kommunerne, hvorved man har lettet Hartkornsskatterne o. s. v. Jeg tror derfor, at det ogsaa er rimeligt, at de Klasser, der her er Tale om, og som ikke kunne hjælpes paa nogen af disse Maader, nu siger: Maa vi ikke til vore egne Bestræbelser for at lindre den Nød, Arbejdsløsheden kan fremkalde, bede om lidt Hjælp fra Statskassens Side? Jeg synes, at det er ganske naturligt, at saadanne Krav komme frem, og jeg synes, det er saa meget naturligere, at man stiller sig imødekommende over for dette Krav, som man i Djeblikket har Stattelovforslag fremme, der gaa ud paa at forøge Arbejdernes Skattebyrde i en ret betydelig Udstrækning. Jeg skal med det samme sige, at jeg for mit Vedkommende selvfølgelig ikke er Tilhænger af de Stattelove, som bidrage til at forøge Arbejdernes Statteudgifter. Men selv om jeg og mine Meningsfæller ere Modstandere af dem, ville vi jo ikke kunne forhindre, at de blive vedtagne, hvis et Flertal i Rigsdagen staaer paa et andet Standpunkt, og jeg siger derfor, at under disse Omstændigheder vil det være ganske naturligt og rigtigt, om man ogsaa tænkte paa at komme dem til Hjælp, som der her er Tale om.

Jeg skal til Slutning tillade mig at gøre et Par Bemærkninger over for de mulige